

**Pārskats par pretkorupcijas pasākumiem
pašvaldībās, balstoties uz 2010.gadā veikto aptauju**

Rīga, 2010

Kopsavilkums

Pārskatā apkopotas aptaujas par pašvaldību iekšējās kontroles pasākumiem rezultāti un izdarīti galvenie secinājumi, pārskata nobeigumā sniedzot piecas rekomendācijas pašvaldībām.

Aptauja, ko veicis Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) 75 pašvaldībās ļauj secināt, pirmkārt, ka pretkorupcijas pasākumi pašvaldībās tiek īstenoti daudz vājāk nekā valsts pārvaldē. Balstoties uz līdzīgas aptaujas, kas veikta 2009.gadā tiešās pārvaldes institūcijās, rezultātiem, kopumā jāsecina, ka pašvaldības korupcijas riskiem pievērš ievērojami mazāk vērības nekā tiešās pārvaldes institūcijas. Piemēram, korupcijas riski apzināti tikai 13% pašvaldību, bet tas ticis darīts 60 % tiešās pārvaldes institūciju. Arī vairums aptaujā iekļauto ar personāla vadību saistīto procedūru regulējums biežāk ticis izstrādāts tiešās pārvaldes institūcijās, nekā pašvaldībās.

Otrkārt, ņemot vērā to, ka korupcijas riski visaugstākie ir divās pašvaldību darbības jomās – galvenokārt rīcībā ar finanšu līdzekļiem un mantu (iepirkumi; teritorijas un nekustamā īpašuma apsaimniekošana, sadzīves pakalpojumu sniegšana u.tml.), kā arī īstenojot administratīvās kontroles un uzraudzības funkciju – kontroles pasākumi šajās jomās ievērojami samazinātu prettiesiskas rīcības draudus.

Korupcijas riska jomu apzināšana, atklāta un konkurētspējīga personāla atlase un vadība, interešu konflikta kontrole, atbildības dalīšana un darbinieku rotācijas ieviešana, palīdzētu veidot tādu organizācijas kultūru, kas vērsta uz godprātīgu varas izmantošanu sabiedrības labā.

Ievads

KNAB atbilstoši savām funkcijām un darbības plānam jau 2009. gadā uzsāka apzināt un analizēt institūciju praksi iekšējo pretkorupcijas pasākumu organizēšanā. Toreiz tika veikta tiešās pārvaldes institūciju aptauja par pretkorupcijas pasākumiem – pārsvarā dažādiem iekšējās kontroles sistēmas elementiem un procedūru dokumentāciju.

Nemot vērā pašvaldību teritoriālās reformas pasākumus tieši 2009.gadā, tika nolemts aptauju pašvaldībās nerīkot, tāpēc tas darīts gadu vēlāk – 2010. gadā.

Aptaujas mērķis bija apzināt pastāvošo situāciju, identificēt sakarības un tendences, apzināt labās prakses piemērus, lai pilnveidotu KNAB metodiskos un izglītojošos materiālus, kā arī pasākumus korupcijas novēršanai.

1. PAR APTAUJU

Pašvaldības tika aicinātas atbildēt uz jautājumiem, par pretkorupcijas pasākumiem, par personāla politiku, kā arī kārtību, kādā tiek organizēta rīcība ar valsts mantu. Nobeigumā tika iekļauti vispārīgi jautājumi par pašvaldības darbības organizāciju.

Aptaujas anketa sastāvēja no 31 jautājuma, no kuriem vairumā bija jāizvēlas no iepriekš definētiem atbilžu variantiem – jā, nē, daļēji. Anketa atrodama pielikumā. Tajā veiktas tikai dažas nelielas izmaiņas salīdzinājumā ar 2009.gada anketu, tāpēc ir iespējams veikt salīdzinājumus starp abu aptauju datiem.

Līdzīgi kā 2009.gada aptaujā, arī interpretējot šīs aptaujas rezultātus, ir jāņem vērā sekojoši apsvērumi:

- 1) jautājumi aptver iekšējās kontroles elementus, tomēr tas **nav pilns** pretkorupcijas pasākumu **uzskaitījums**. Anketā iekļautie pasākumi un procedūru dokumentācija rada priekšnoteikumus efektīvai vadības sistēmai, tie jāuztver, kā vadības instruments iekšējās kontroles uzlabošanai. Šo dokumentu formāla izdošana nav pašmērķis.
- 2) nav iespējams pilnībā izslēgt, ka anketas aizpildītāja subjektīvā izpratne par jautājumu būtību, ietekmējusi atbildes. Rezultāti atspoguļo pašvaldību **pašvērtējumu**.
- 3) salīdzinājums starp institūcijām tiek veikts tikai izvērtējot sniegtās atbildes – aptaujas apkopojums **nedos iespēju novērtēt** attiecīgo dokumentu **kvalitāti** un **ieviešanas pakāpi**.

Visa aptaujā iegūtā informācija tiek publiskota tikai apkopotā veidā.

Aptauja norisinājās 2010.gada augustā/septembrī.

Kopumā Latvijā ir 109 novadi un 9 republikas pilsētas¹. Anketas novadu pašvaldībām tika izsūtītas elektroniski, republikas pilsētām – vēstuļu formātā. Pavisam atbildes atsūtījušas 77 pašvaldības, kas ir 65% no visām 118 pašvaldībām. Divas pašvaldības atsūtīja nederīgus failus, tātad kopumā aptaujas dati atspoguļo situāciju 75 pašvaldībās.

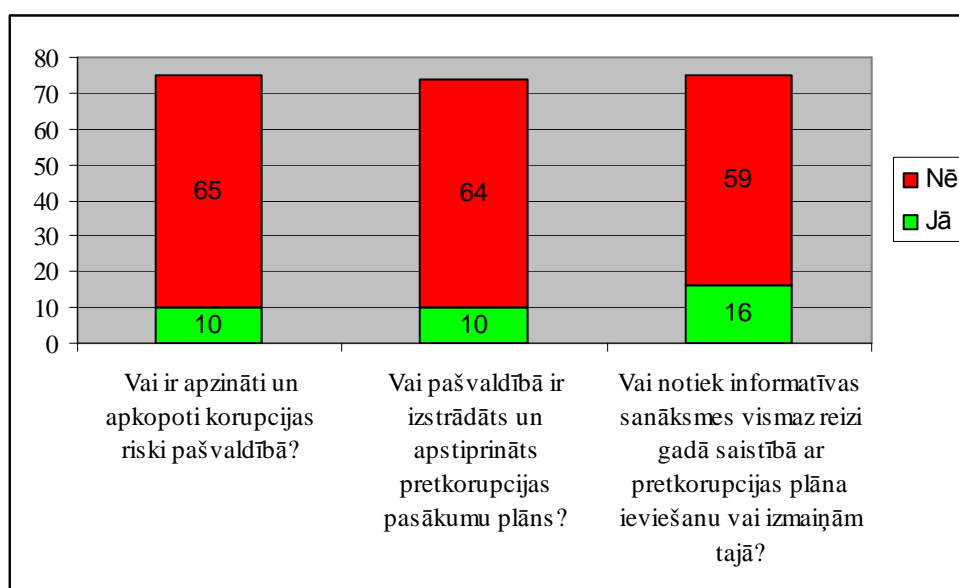
¹ Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija <http://www.rapl.m.gov.lv/pub/index.php?id=1733>

2. REZULTĀTU ANALĪZE

2.1. Pretkorupcijas pasākumi

1. attēlā redzams, ka lielākajai daļai pašvaldību nav apzināti korupcijas riski, nedz izstrādāts un apstiprināts pretkorupcijas pasākumu plāns, tikai 16 (21%) pašvaldībās saistībā ar pretkorupcijas pasākumu plānu vismaz reizi gadā notiek informatīvas sanāksmes.

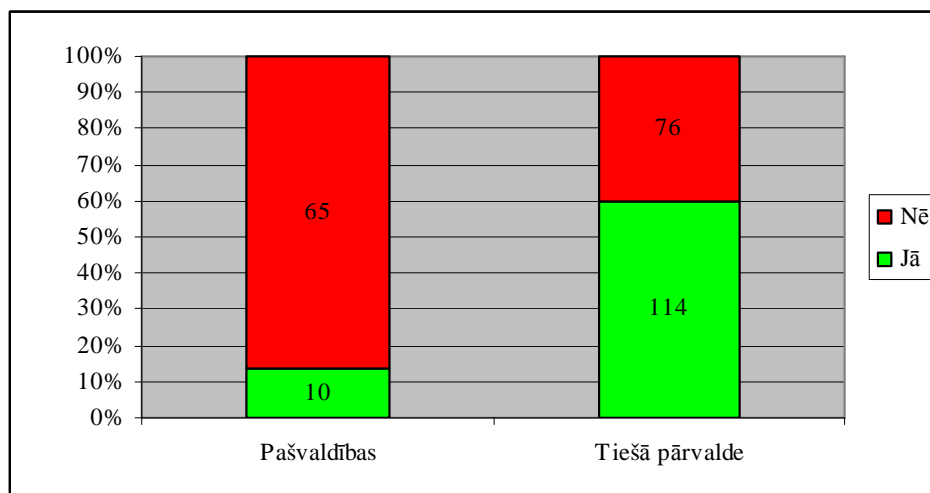
1. attēls. Korupcijas riski, pretkorupcijas plāns un ar to saistītās apmācības.

Piezīme. Attēlā redzamas absolūtās vērtības. Kopsumma var atšķirties, ja atbildes uz atsevišķiem jautājumiem nav tikušas sniegtas.

Salīdzinājumam tiešās pārvaldes iestādēs korupcijas riski apzināti 60% institūciju, pretkorupcijas pasākumu plāni ir izstrādāti 84% institūciju un apmācības saistībā ar pretkorupcijas pasākumu plānu notiek 65% institūciju. Sk. 2.attēlu.

2. attēls. Korupcijas risu apzināšana pašvaldībās un tiešās pārvaldes institūcijās.

Piezīme. Attēls parāda procentuālo atbilžu sadalījumu abās atbilžu grupās, savukārt stabīņu diagrammā redzamās vērtības ir atbilžu absolūtās vērtības.

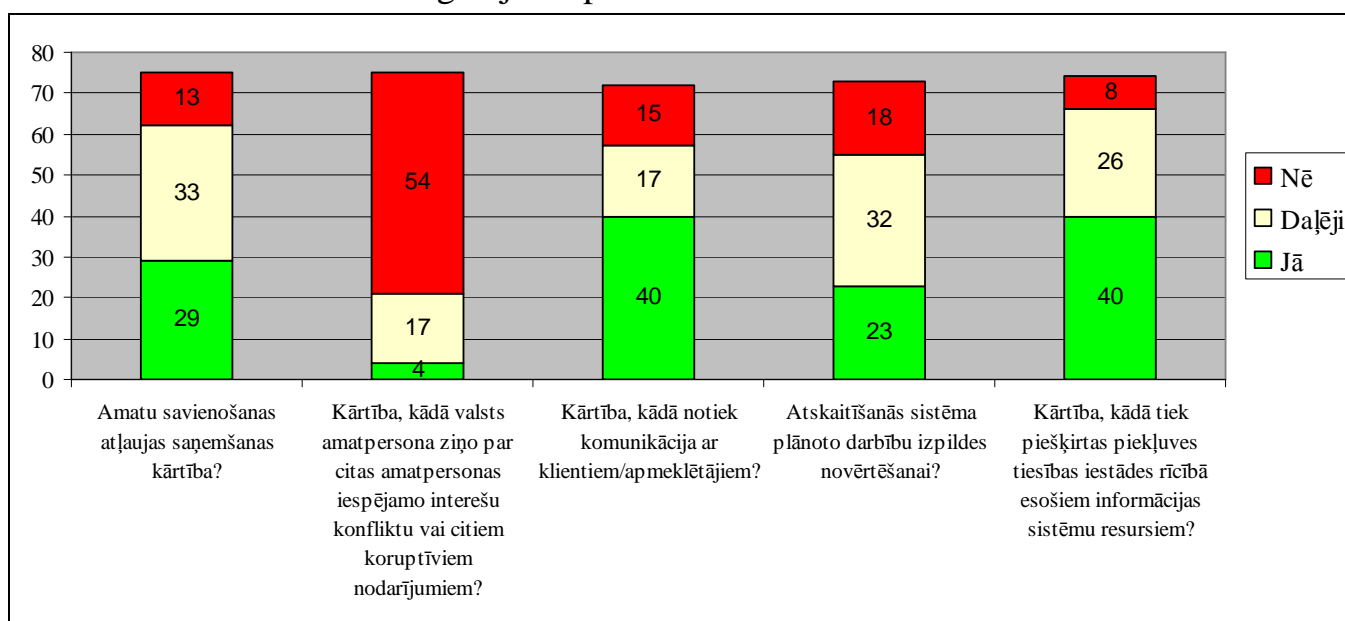
! Pretkorupcijas pasākumu plānam nav obligāti jābūt patstāvīgam dokumentam, korupcijas riski var būt iekļauti arī vispārējā risku reģistrā vai citur. Tomēr jāatzīmē, ka 59 (78,6%) pašvaldības no tām, kuras piedalījās aptaujā, ir tādas, kurās nav nedz apzināti un apkopoti korupcijas riski, nedz arī apstiprināts pretkorupcijas pasākumu plāns.

Aptaujā institūcijām tika jautāts arī par citām specifiskām procedūrām, kuru esamība iestādē ir nepieciešama iekšējās kontroles vides uzlabošanai. Proti, tika vaicāts, vai pašvaldībā ir noteikta (iekšēja normatīvā akta, procedūras apraksta, metodikas u.c. formā):

- 1) amatu savienošanas atļaujas saņemšanas kārtība?
- 2) kārtība, kādā valsts amatpersona ziņo par citas amatpersonas iespējamo interešu konfliktu vai citiem koruptīviem nodarījumiem?
- 3) kārtība, kādā notiek komunikācija ar klientiem/apmeklētājiem?
- 4) atskaitīšanās sistēma plānoto darbību izpildes novērtēšanai?
- 5) kārtība, kādā tiek piešķirtas piekļuves tiesības pašvaldības rīcībā esošiem informācijas sistēmu resursiem?

Atbildes skatīt 3.attēlā.

3.attēls. Procedūru regulējums pašvaldībās

Piezīme. Attēlā redzamas absolūtās vērtības. Kopsumma var atšķirties, ja atbildes uz atsevišķiem jautājumiem nav tikušas sniegtas.

Neviena no pašvaldībām, kas piedalījās aptaujā, nav atbildējusi ar „Jā” vai „Daļēji” uz visiem šīs sadaļas jautājumiem. Redzams, ka visretāk (54 pašvaldībās jeb 72% no visām, kas piedalījās aptaujā) pašvaldībās ar iekšējiem dokumentiem risināts jautājums par ziņošanu par citas amatpersonas iespējamo interešu konfliktu vai citiem koruptīviem nodarījumiem. Salīdzinoši vislabāk – pilnībā vai daļēji – risināti jautājumi par to, kā tiek piešķirtas piekļuves tiesības iestādes rīcībā esošiem informācijas sistēmu resursiem un saņemtas amatu savienošanas atļaujas.

Ņemot vērā, ka pašvaldību iekšējās organizācijas struktūra parasti ir samērā sazarota un ir grūti nodrošināt centralizētu uzraudzību, būtu svarīgi, lai pašvaldību darbiniekiem ir skaidrs, kam un kādā kārtībā tie var ziņot par citas amatpersonas iespējamo atrašanos interešu konfliktā vai citiem koruptīviem nodarījumiem.

Jāatzīmē, ka kopā no 55 pašvaldībām, kurām ir pilnībā vai daļēji izstrādāta kārtība, kādā tiek piešķirtas piekļuves tiesības iestādes rīcībā esošiem informācijas sistēmu resursiem, vienpadsmit pašvaldībās jeb katrā piektajā no šīm 55 pašvaldībām netiek veikti regulāri pārbaudes pasākumi attiecībā uz šīm piekļuves tiesībām un to izmantojumu. Tas varētu liecināt par formālu pieeju šim iekšējās kontroles sistēmas elementam, jo ir nepieciešams ne tikai kontrolēt piekļuves tiesību piešķiršanu, bet arī uzraudzīt to anulēšanu gadījumos, kad amatpersona pamet darbu, kā arī nodrošināt regulāru piekļuves datu aktualizēšanu, lai nodrošinātos pret informācijas noplūdi.

Pašvaldībām tika jautāts arī, vai, pieņemot lēmumus, vienmēr tiek ievērots t.s. „četrus acu princips”. 48 pašvaldības (64%) atbildējušas, ka

lēmumu pieņemšanā šis princips tiek ievērots, 21 (28%) norādījusi, ka „četrus acu princips” netiek ievērots. Jāuzsver, ka uz šo jautājumu vispār nav atbildējušas 6 institūcijas, kamēr uz citiem jautājumiem pārsvarā atbildējušas visas pašvaldības, retos gadījumos nav atbildējusi 1-2 pašvaldības, kas varētu būt pārrakstīšanās kļūme.

Pašvaldībām tika uzdots arī precizējošs jautājums – lai tās min piemēru, kad „četrus acu princips” tiek ievērots. Spriežot pēc atbildēm, diemžēl jāsecina, ka pašvaldības ne vienmēr izprot šo principu un, iespējams, atbildot uz jautājumu, vai šis princips tiek ievērots, ir balstījušās uz sašaurinātu izpratni. Piemēram, ļoti bieži tiek uzsvērts, ka dome ir koleģiāla institūcija un tajā tiek pieņemti kolektīvi lēmumi, kas ir tiesa, tomēr, ja tas ir vienīgais lēmumu pieņemšanas posms, kur šis princips tiek ievērots, tad tādējādi tiek sašaurināts pašvaldības darbā pieņemamo lēmumu tikai uz domes lēmumiem. Bieži minēta arī vizēšanas procedūra, kas ir atbildības dalīšanas un savstarpējās uzraudzības piemērs, nevis tieši „četrus acu principa” piemērs. Secinājums – nepieciešams skaidrojums un izglītošana par to, kas ir „četrus acu princips” un kā tas palīdz mazināt korupcijas riskus.

2.2. Personāla politika

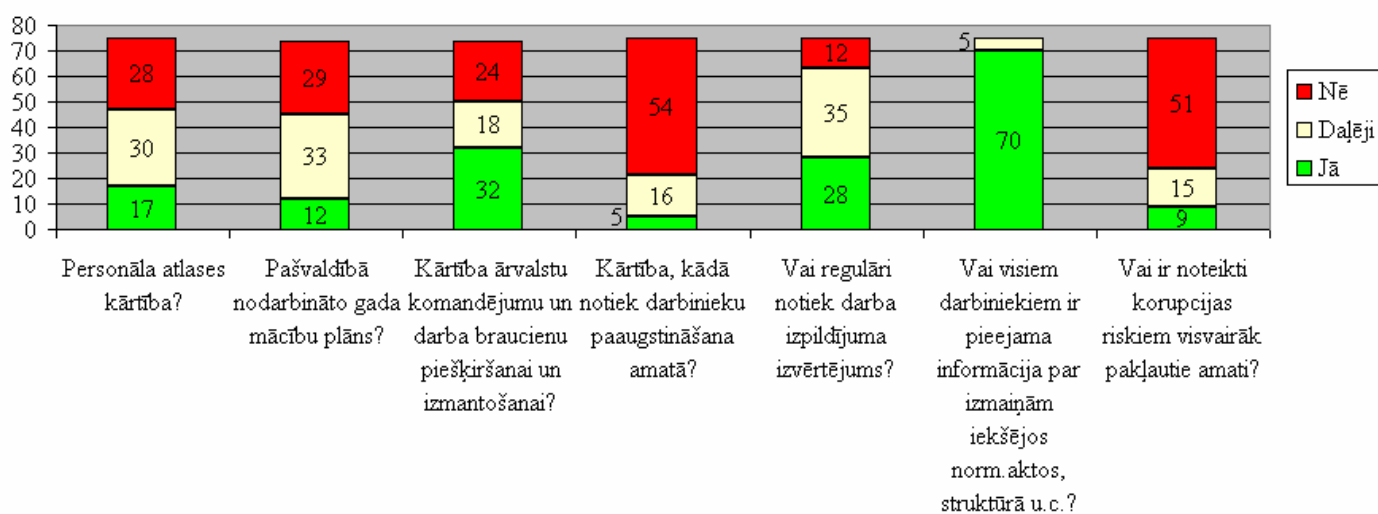
Atsevišķi pasākumi personāla politikas jomā var kalpot par labu instrumentu korupcijas novēršanai iestādē. Piemēram, ļoti svarīgi, lai būtu noteikti korupcijas riskam visvairāk pakļautie amati, lai visi darbinieki regulāri tiktu informēti par iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām attiecībā uz tiešo funkciju izpildi u.tml.

Institūcijām bija jāatbild uz jautājumiem saistībā ar to personāla politiku – vai institūcijā ir noteikta (iekšēja normatīvā akta, procedūras apraksta, metodikas u.c. formā):

- 1) personāla atlases kārtība?
- 2) institūcijā nodarbināto gada mācību plāns?
- 3) kārtība ārvalstu komandējumu un darba braucienu piešķiršanai un izmantošanai?
- 4) kārtība, kādā notiek darbinieku paaugstināšana amatā?
- 5) Vai regulāri notiek darba izpildījuma izvērtējums?
- 6) Vai institūcijā visiem nodarbinātajiem ir pieejama informācija par aktuālajām izmaiņām iekšējos normatīvajos aktos, organizācijas struktūrā u.c.?
- 7) Vai ir noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati?

Atbildes uz šiem jautājumiem sk. 4.attēlā.

4.attēls. Personāla politikas procedūras pašvaldībās.

Piezīme. Attēlā redzamas absolūtās vērtības. Kopsumma var atšķirties, ja atbildes uz atsevišķiem jautājumiem nav tikušas sniegtas.

Redzams, ka gandrīz visas pašvaldības (70 jeb 93%), kas piedalījās aptaujā, ir sniegušas atbildi, ka viņiem ir nodrošināta visiem darbiniekiem pieejama informācija par aktuālajām izmaiņām iekšējos normatīvajos aktos, pašvaldības struktūrā u.tml.

Salīdzinoši visretāk pašvaldībās ir izstrādāta kārtība, kas skar darbinieku paaugstināšanu amatā – šāda kārtība nav izstrādāta 54 (72%) pašvaldībās (līdzīgi arī tiešās pārvaldes institūciju aptaujā šis bija jautājums, uz kuru noliedzoši atbildēja lielākā daļa institūciju, proti, 55%), kā arī lielā daļā pašvaldību nav noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati – 51 (60%) pašvaldībā (salīdzinājumam – tas nav darīts 49% tiešās valsts pārvaldes institūciju).

30-40% pašvaldību, nav personāla atlases kārtības, nodarbināto gada mācību plāna vai kārtības, kādā piešķir un izmanto ārvalstu komandējumus un darba braucienus. Šie paši rādītāji tiešās valsts pārvaldes institūcijās bija labāki un neviens no tiem nepārsniedza 20%.

Papildus jautājumam par korupcijas riskam visvairāk pakļauto amatu noteikšanu pašvaldībām tika vaicāts arī, vai šajos amatos notiek rotācija. Atbildes sk. 1. tabulā.

1.tabula. Pārskats par rotāciju un korupcijas riskiem pakļauto amatu noteikšanu.

	Pašvaldībā ir noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati	Pašvaldībā ir daļēji noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati	Pašvaldībā nav noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati
Šajos amatos strādājošajiem notiek rotācija	2	3	1
Šajos amatos strādājošajiem nenotiek rotācija	7	11	49

Tabulā redzams, ka rotācija notiek tikai dažās pašvaldībās. No 23² pašvaldībām, kurās ir pilnībā vai daļēji noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati, tikai piecās notiek rotācija šajos amatos strādājošajiem.

Jāuzsver, ka, ņemot vērā pašvaldību plašās funkcijas, t.sk. tādas, kuras saistītas ar lēmumu pieņemšanu ārpus institūcijas telpām, tiešu kontaktu ar klientiem, u.c, kas tiek uzskatītas par korupcijas riskiem vairāk pakļautām funkcijām, būtu nepieciešams pievērst papildu uzmanību – apzināt lielākam korupcijas riskam pakļautos amatus, organizēt šajos amatos strādājošajiem apmācības, veikt papildu kontroles pasākumus un nodrošināt rotāciju šajos amatos strādājošajiem.

2.3. Rīcība ar pašvaldības mantu

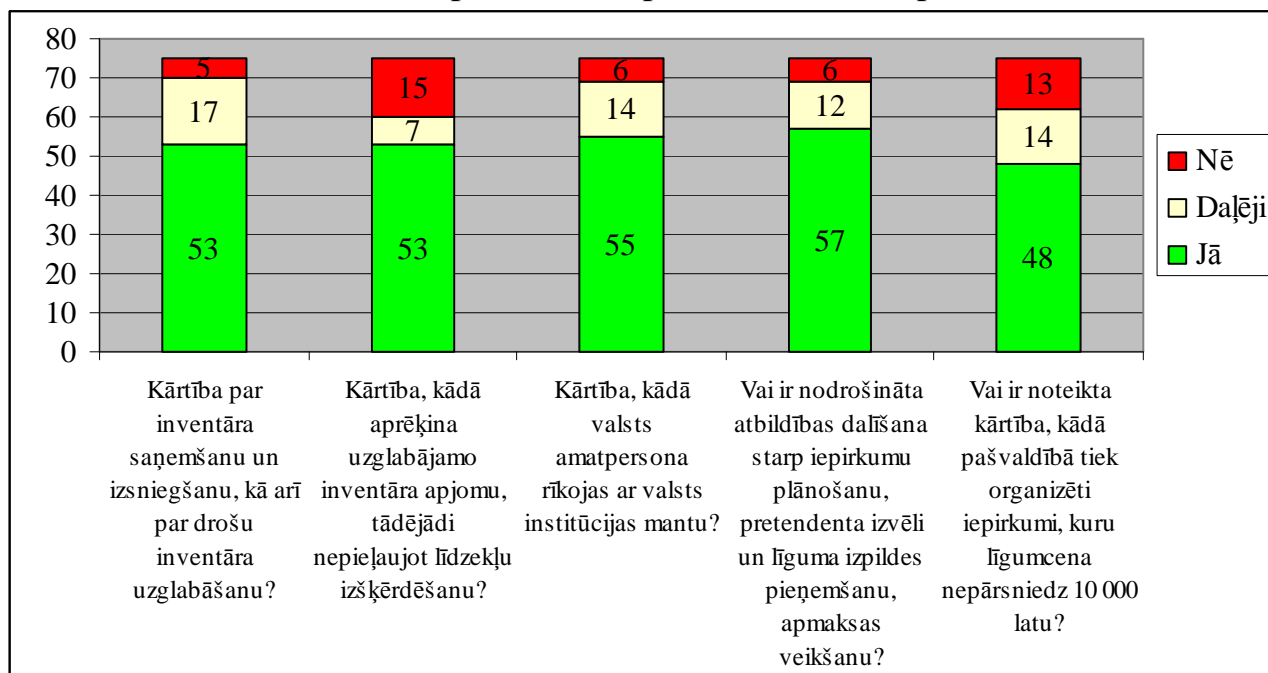
Šajā sadaļā apkopotas atbildes uz sekojošiem jautājumiem. Vai pašvaldībā ir noteikta (iekšēja normatīvā akta, procedūras apraksta, metodikas u.c. formā):

- 1) kārtība par inventāra saņemšanu un izsniegšanu, kā arī par drošu inventāra uzglabāšanu?
- 2) kārtība, kādā aprēķina uzglabājamo inventāra apjomu, tādējādi nepieļaujot līdzekļu izšķērdēšanu?
- 3) kārtība, kādā valsts amatpersona rīkojas ar valsts institūcijas mantu?
- 4) vai ir nodrošināta atbildības dalīšana starp iepirkumu plānošanu, iepirkuma veikšanas pretendenta izvēli un līguma izpildes pieņemšanu un apmaksas veikšanu?
- 5) vai ir noteikta kārtība, kādā institūcijā tiek organizēti iepirkumi, kuru līgumcena nepārsniedz 10 000 latu?

² Viena pašvaldība ir atbildējusi tikai uz vienu no šiem jautājumiem, tāpēc šis skaitlis nesakrīt ar XX attēlā redzamo, atbilstoši kuram 24 pašvaldībās ir pilnībā vai daļēji apzināti korupcijai pakļautie amati

Atbildes uz šiem jautājumiem sk. 5.attēlā.

5.attēls. Pārskats par rīcību ar pašvaldību mantu pašvaldībā.

Piezīme. Attēlā redzamas absolūtās vērtības. Kopsumma var atšķirties, ja atbildes uz atsevišķiem jautājumiem nav tikušas sniegtas.

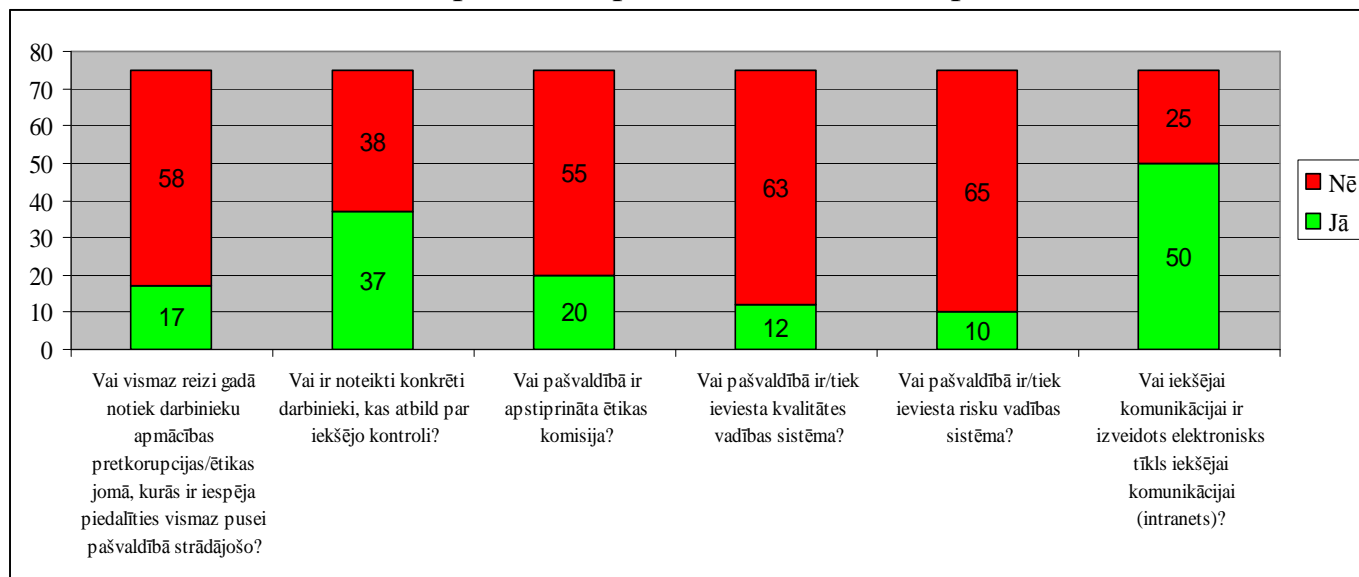
Atbildot uz šīs sadaļas jautājumiem pašvaldības daudz biežāk atbildējušas „Jā” nekā uz citu anketas sadaļu jautājumiem. Visās pašvaldībās minētās kārtības ir izstrādātas vidēji 64-76% gadījumu, vismazākais tomēr ir apstiprinošo atbilžu skaits jautājumā par kārtību, kādā tiek organizēti t.s. mazie iepirkumi.

! Vienlaikus jānorāda, ka iepirkumi ir korupcijas riskam visnotaļ pakļauta joma visā pasaulē un atbildības dalīšana iepirkumos ir būtisks mehānisms pārkāpumu novēršanā. Lai arī 57 pašvaldības (76%) ir atzīmējušas, ka tās nodrošina atbildības dalīšanu starp dažādiem iepirkumu veikšanas posmiem, tomēr KNAB lietvedībā esošās administratīvo pārkāpumu lietas un krimināllietas nereti norāda, ka pārkāpumi tiek realizēti tieši, nenodrošinot šādu atbildības dalīšanu un pietiekamu iekšējo kontroli. Tāpēc būtu nepieciešama padziļināta izpēte par to, vai šāda kārtība pašvaldībās noteikta drīzāk formāli, vai tiek reāli ieviesta.

2.4. Citi jautājumi

Nobeigumā 6.attēlā apkopojums par papildu jautājumiem, ko uzdevām pašvaldībām, lai noskaidrotu vispārīgus ar pašvaldību darbību saistītus jautājumus.

6.attēls. Pārskats par citiem pašvaldību darbības aspektiem.

Piezīme. Attēlā redzamas absolūtās vērtības. Kopsumma var atšķirties, ja atbildes uz atsevišķiem jautājumiem nav tikušas sniegtas.

Tikai 17 jeb vidēji katrā piektajā pašvaldībā (~22%) tiek organizētas ikgadējas darbinieku apmācības pretkorupcijas/ētikas jomā, kurās ir iespēja piedalīties vismaz pusei pašvaldībā strādājošo. Šādus pasākumus piedāvā KNAB, kā arī dažādu projektu ietvaros nevalstiskās organizācijas, tomēr arī KNAB kapacitāte ir ierobežota – lai apbraukātu visas pašvaldības tam trūkst līdzekļu, tāpēc būtu atbalstāma *train-the-trainees* sistēma, kad centralizēti tiek apmācīti pašvaldību pārstāvji, kas tālāk apmāca savus kolēģus.

37 pašvaldībās ir noteikti konkrēti darbinieki, kas atbild par iekšējo kontroli, kas ir gandrīz puse jeb 49% no aptaujas dalībniekiem. 20 pašvaldībās (26%) ir apstiprināta ētikas komisija un pavisam reti – attiecīgi 12 un 10 pašvaldībās tiek ieviesta kvalitātes vai risku vadības sistēma.

Tomēr lielākā daļa respondentu (50 pašvaldības jeb 66%) norādījuši, ka pašvaldībā iekšējai komunikācijai ir izveidots elektronisks tīkls, kas nodrošina ātru informācijas apmaiņu starp pašvaldību darbiniekiem.

Interesanti palūkoties uz diviem jautājumiem kopsakarā, daļēji, lai verificētu atbilžu patiesumu, daļēji, lai pārliecinātos par ieviesto komunikācijas sistēmu efektivitāti, var pretnostatīt šādus jautājumus:

- Vai pašvaldībā visiem nodarbinātajiem ir pieejama informācija par aktuālajām izmaiņām iekšējos normatīvajos aktos, organizācijas struktūrā u.c.?
- Vai iekšējai komunikācijai ir izveidots elektronisks tīkls iekšējai komunikācijai (intranets)?

2. tabula. Iekšējā komunikācija pašvaldībās.

		Vai pašvaldībā visiem nodarbinātajiem ir pieejama informācija par aktuālajām izmaiņām iekšējos normatīvajos aktos, organizācijas struktūrā u.c.?			Kopā
		Daļēji	Jā	Nē	
Vai iekšējai komunikācijai ir izveidots elektronisks tīkls iekšējai komunikācijai (intranets)?	Jā	3	47	0	50
	Nē	2	23	0	25
Kopā		5	70	0	75

Redzams, ka 47 pašvaldībās (62%) tiek nodrošināta pieejama informācija nodarbinātajiem par aktuālajām izmaiņām iekšējos normatīvajos aktos, organizācijas struktūrā un iekšējai komunikācijai (visticamāk arī šo izmaiņu komunikācijai) tiek izmantots iekšējais tīkls. 23 pašvaldībās šī informācija notiek citā ceļā, jo iekštīkls nav izveidots.

Nobeigums

Pārskatā apkopoti pašvaldību aptaujas rezultāti un izdarīti galvenie secinājumi attiecībā uz tendencēm un nepieciešamajiem akcentiem izglītošanas jomā.

Jāņem vērā, ka pašvērtējuma aptaujās respondentiem parasti ir tendence sniegt aprakstu par savu situāciju labvēlīgāku, nekā tā ir patiesībā, tomēr tāpat ir redzams, ka pašvaldības korupcijas riskiem pievērš ievērojami mazāk vērības nekā tiešās pārvaldes institūcijas. (sk. arī 2009.gada aptaujas rezultātus.)

Visbeidzot, apkopojot iepriekšminēto, KNAB rosina pašvaldībām ņemt vērā šādas rekomendācijas:

1. Apzināt nozīmīgākos korupcijas riskus un šiem riskiem visvairāk pakļautos amatus. Attiecīgi nepieciešams novērtēt, vai pastāvošie kontroles mehānismi attiecībā uz šo amatu pienākumu pildīšanu ir efektīvi un pietiekami. Norādām, ka regulāru pretkorupcijas plānu, kuros būtu

apkopoti būtiskākie riski, aktualizēšanu paredz arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas 2009.-2013.gadam 29.uzdevums.

2. Iepazīstoties ar aptaujas rezultātiem un, ņemot vērā KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas rezultātus, jāsecina, ka amatu savienošanas ierobežojumi un līdz ar to likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” pārkāpumi ir samērā izplatīta problēma pašvaldībās, ko varētu novērst, izstrādājot kārtību, kādā saņemama amatu savienošanas atļauja. Pašvaldības amatpersonu informēšana par šo kārtību palīdzētu novērst pārkāpumus nezināšanas dēļ.
3. Nepieciešams pilnveidot personāla vadības reglamentējumu, precizējot personāla atlases, amatā paaugstināšanas un apmācību plānošanas principus. Jo caurskatāmākas ir šādas procedūras, jo mazāki korupcijas riski tajās.
4. Pašvaldībās nepieciešams pievērst uzmanību atbildības nošķiršanai dažādos lēmumu pieņemšanas posmos, īpaši tur, kur lēmumi tiek pieņemti vienpersoniski, tādējādi atvieglojot uzraudzības veikšanu pār šiem procesiem.
5. Ņemot vērā aptaujas laikā izrādīto pašvaldību interesi par pretkorupcijas pasākumiem un labās prakses piemēriem, aicinām pašvaldības sadarboties savā starpā un ar KNAB, lai apzinātu šādus labās prakses piemērus, problēmas un to risinājumus.

Labdien,

Lūdzam Jūs atbildēt uz jautājumiem, atzīmējot vienu visprecīzāko atbildi vai ierakstot to atbildei paredzētajā vietā.

Anketa sastāv no vairākām daļām – vispirms aicinām atbildēt uz jautājumiem par pretkorupcijas pasākumiem, tad par personāla politiku, kārtību, kādā tiek organizēta rīcība ar valsts mantu. Nobeigumā iekļauti vispārīgi jautājumi par institūcijas darbības organizāciju.

Novada pašvaldības nosaukums _____

I PAR PRETKORUPCIJAS PASĀKUMIEM

1. Vai ir apzināti un apkopoti (risku reģistrā, risku vadības stratēģijā vai cita veida dokumentā) korupcijas riski pašvaldībā?

JĀ NĒ

2. Vai pašvaldībā ir izstrādāts un apstiprināts pretkorupcijas pasākumu plāns?

JĀ NĒ

3. Kad pēdējoreiz ticis aktualizēts pretkorupcijas pasākumu plāns?

_____ (gads, mēnesis)

4. Vai notiek informatīvas sanāksmes vismaz reizi gadā saistībā ar pretkorupcijas plāna ieviešanu vai izmaiņām tajā?

JĀ NĒ

5. Vai pieņemot lēmumus, vienmēr tiek ievērots t.s. „četrus acu princips”?

JĀ NĒ

Ja atbildējāt ar „Jā”, miniet kādu piemēru:

Vai pašvaldībā ir noteikta (iekšēja normatīvā akta, procedūras apraksta, metodikas u.c. formā):	JĀ	NĒ	DAĻĒJI
6. amatu savienošanas atļaujas saņemšanas kārtība?	☐	☐	☐
7. kārtība, kādā valsts amatpersona ziņo par citas amatpersonas iespējamo interešu konfliktu vai citiem koruptīviem nodarījumiem?	☐	☐	☐
8. kārtība, kādā notiek komunikācija ar klientiem/apmeklētājiem?	☐	☐	☐
9. atskaitīšanās sistēma plānoto darbību izpildes novērtēšanai?	☐	☐	☐
10. kārtība, kādā tiek piešķirtas piekļuves tiesības	☐	☐	☐

pašvaldības rīcībā esošiem informācijas sistēmu resursiem?			
--	--	--	--

11. vai attiecībā uz piešķirtajām piekļuves tiesībām informācijas sistēmām tiek veikti regulāri auditi/pārbaudes, lai novērstu, piemēram, pašvaldībā vairs nestrādājošu personu piekļuvi informācijai vai citas neparedzētas darbības?

JĀ NĒ

II PAR PERSONĀLA POLITIKU

Vai pašvaldībā ir noteikta (iekšēja normatīvā akta, procedūras apraksta, metodikas u.c. formā):	JĀ	NĒ	DAĻĒJI
12. personāla atlases kārtība?	☐	☐	☐
13. pašvaldībā nodarbināto gada mācību plāns?	☐	☐	☐
14. kārtība ārvalstu komandējumu un darba braucienu piešķiršanai un izmantošanai?	☐	☐	☐
15. kārtība, kādā notiek darbinieku paaugstināšana amatā?	☐	☐	☐
16. Vai regulāri notiek darba izpildījuma izvērtējums?	☐	☐	☐
17. Vai pašvaldībā visiem nodarbinātajiem ir pieejama informācija par aktuālajām izmaiņām iekšējos normatīvajos aktos, organizācijas struktūrā u.c.?	☐	☐	☐
18. Vai ir noteikti korupcijas riskiem visvairāk pakļautie amati?	☐	☐	☐

19. Vai notiek rotācija šajos amatos strādājošajiem?

JĀ NĒ

III PAR RĪCĪBU AR PAŠVALDĪBAS MANTU UN FINANŠU LĪDZEKĻIEM

Vai pašvaldībā ir noteikta (iekšēja normatīvā akta, procedūras apraksta, metodikas u.c. formā):	JĀ	NĒ	DAĻĒJI
20. kārtība par inventāra saņemšanu un izsniegšanu, kā arī par drošu inventāra uzglabāšanu?	☐	☐	☐
21. kārtība, kādā aprēķina uzglabājamo inventāra apjomu, tādējādi nepieļaujot līdzekļu izšķērdēšanu?	☐	☐	☐
22. kārtība, kādā darbinieki rīkojas ar pašvaldības mantu?	☐	☐	☐
23. Vai ir nodrošināta atbildības dalīšana starp	☐	☐	☐

iepirkumu plānošanu, iepirkuma veikšanas pretendenta izvēli un līguma izpildes pieņemšanu un apmaksas veikšanu?			
24. Vai ir noteikta kārtība, kādā pašvaldībā tiek organizēti iepirkumi, kuru līgumcena nepārsniedz 20 000 latu (būvdarbiem — 120 000 latu)?	☐	☐	☐

IV PAR DARBĪBAS ORGANIZĀCIJU

	JĀ	NĒ
25. Vai vismaz reizi gadā notiek darbinieku apmācības pretkorupcijas/ētikas jomā, kurās ir iespēja piedalīties vismaz pusei pašvaldībā strādājošo?	☐	☐
26. Vai ir noteikti konkrēti darbinieki, kas atbild par iekšējo kontroli?	☐	☐
27. Vai pašvaldībā ir apstiprināta ētikas komisija?	☐	☐
28. Vai pašvaldībā ir/tiek ieviesta kvalitātes vadības sistēma?	☐	☐
29. Vai pašvaldībā ir/tiek ieviesta risku vadības sistēma?	☐	☐
30. Vai iekšējai komunikācijai ir izveidots elektronisks tīkls iekšējai komunikācijai (intranets)?	☐	☐

31. Kāds kvalitātes vadības sistēmas modelis tiek izmantots?

Ja iespējams, miniet vēl kādus iekšējās kontroles pasākumus, kas veicina darbības kvalitāti, procesu efektivitāti vai samazina korupcijas riskus, bet par kuru netika uzdots jautājums? _____

Kontaktpersona pašvaldībā _____

(vārds, uzvārds, amats, e-pasta adrese)

Paldies!

Aizpildītu anketu lūdzam nosūtīt uz e-pastu dace.aizstrauta@knab.gov.lv !